

KRONIKA

BOHDAN DOBRZAŃSKI
Wyższa Szkoła Rolnicza — Lublin

KONFERENCJA GLEBOZNAWCZA W RUMUNII

W okresie od 15. IX do 1. X. 1958 r. odbyła się w Rumunii Konferencja Gleboznawcza Krajów Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. W Konferencji tej uczestniczyli, poza gleboznawcami Rumunii, przedstawiciele Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Polski, i Związku Radzieckiego.

Konferencję zorganizowała Rumuńska Akademia Nauk wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Leśnictwa oraz Gleboznawczym Oddziałem Instytutu Geologicznego.

Zasadniczym celem Konferencji była koordynacja nomenklatury, klasyfikacji i kartografii gleb do mapy Europy w podziałce 1 : 2 500 000. Tło do przeprowadzenia Konferencji koordynacyjnej stanowił przegląd najnowszych osiągnięć gleboznawstwa rumuńskiego.

Tematyka konferencji dotyczyła:

1. Genezy, nomenklatury i klasyfikacji gleb Rumunii w nawiązaniu do gleb Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej.
2. Kartografowania gleb w różnych podziałkach i sposobów opracowywania map glebowych.
3. Określenia wskaźników fizycznych i chemicznych służących do ustalenia genezy i wartości użytkowej gleb.

Celem lepszego poznania warunków kształtowania się gleb Rumunii oraz ułatwienia prowadzenia pracy koordynacyjnej odbyto gleboznawczą wycieczkę naukową w czasie 16—27. IX. 1958 r.

Trasa gleboznawczej wycieczki biegła przez: Baia Mare, Satu Mare, Karej, Kluż, Sibiu, Miasto Stalin, Sinaja, Ploeszti, Foksani, Urziczenii, Bukareszt, Merileszti, Konstancę.

Prof. Cernescu przedstawił na Zjeździe Gleboznawczym mapę gleb Rumunii w podziałce 1 : 2 500 000 z następującym wyróżnieniem gleb:

Gleby terenów wyżynnych i nizin

1. Jasno zabarwione gleby stepowe „balan”.
2. Czarnoziemy węglanowe.
3. Czarnoziemy o barwie kasztanowej i czekoladowej.

4. Czarnoziemy zdegradowane.
5. Czarnoziemy próchniczne, ilaste.
6. Czarnoziemy łąkowe.
7. Czarnoziemy łąkowe zdegradowane.
8. Szare leśne.
9. Czerwono-brunatne leśne.
10. Brunatne typowe średnio i słabo zbielicowane.
11. Brunatne silnie zbielicowane, wtórne bielice.
12. Słone (sołonzaki, sołonce i sołodia).
13. Czarnoziemno-łąkowe, łąkowe, łąkowo-błotne „lakowsti”.
14. Glejowe.
15. Błotne, torfy niskie.
16. Torfy wysokie.
17. Pseudorędziny.
18. Aluwia.
19. Плавни.
20. Piaski lotne i w początkowej fazie procesu glebotwórczego.

Gleby górskich i wysokich podgórskich terenów

21. Leśne brunatne.
22. Leśne brunatne kwaśne.
23. Bielcowe, z żelazisto-próchnicznym poziomem „B” w iluwium.
24. Gleby hal górskich.
25. Rędziny górskie.
26. Czerwone gleby leśne i rędziny górskie.

Całość konferencji — a więc treść referatów, zakres wycieczki i dyskusja — dotyczyła głównie genezy, nomenklatury i klasyfikacji gleb. Z treści tych prac wynikło, że istnieje szereg niezgodności i odmiennych interpretacji zjawisk zachodzących w glebach, jak również w stosowaniu nazw gleb.

Terenowa konferencja przyczyniła się jednak w znacznym stopniu do wyjaśnienia wielu rozbieżności. Szczególnie pozytywne rezultaty można zanotować na odcinku wyjaśnienia stosowanej w różnych krajach nomenklatury gleboznawczej.

Ogromne zainteresowanie i odmienne zrozumienie zjawisk występowało przy omawianiu procesu bielicowania, brunatnienia, ługowania minerałów ilastych oraz oglejenia. W tym zakresie poglądy różnych reprezentantów poddano konfrontacji i w pewnym stopniu osiągnięto, jeśli nie ostateczne porozumienie, to zbliżenie pojmowania tych procesów glebotwórczych.

Muszę jednak wspomnieć, że nie mogliśmy dojść z gleboznawcami Rumunii do jednoznacznego pojmowania rędzin. Koledzy rumuńscy bowiem bezsporne profile rędzinne zaliczają do czarnoziemów (ze względu na występowanie tych gleb w strefie czarnoziemów). Wyróżniają oni natomiast pseudorędziny w strefie gleb brunatnych i szarych, przypuszczając, że gleby te były ongiś rędzinami.

Klasyfikacja gleb ustalona przez Polskie Towarzystwo Gleboznawcze dla gleb Polski, w porównaniu do klasyfikacji przedstawionych na konferencji w Rumunii, wydaje się stanowić dogodne ramy dla systematyki gleb. Nasza klasyfikacja oparta o genezę gleb uwzględnia skalę macierzystą i skład mechaniczny, co pozwala na wyciąganie wniosków o przydatności użytkowej gleb. Przyjęta przez nas klasyfikacja, z uwagi na dość szerokie podstawy klasyfikacyjne, nie zawęży zbyt możliwości zaliczenia gleb do poszczególnych jednostek klasyfikacyjnych.

Przy konfrontacji klasyfikacji gleb Polski z innymi klasyfikacjami uwidacznia się niedostateczne uwzględnianie przez nas procesu oglejenia.

Na konferencji gleboznawczej w Rumunii, poza licznymi referatami gospodarzy, prezentujących wielostronny dorobek, wygłaszane były referaty zagranicznych przedstawicieli.

Polska przedstawiła dwa referaty:

1. A. Musierowicz i B. Dobrzański — Zarys systematyki gleb przyjęty przy opracowaniu mapy gleb Polski w podziałce 1 : 300 000 (w języku rosyjskim).

2. H. U g g l a — Mapa gleb Polski w podziałce 1 : 1 000 000 (w języku niemieckim).

Zjazd Gleboznawczy w Rumunii zakończył się konferencją w Bukareszcie (w dniach 29—30. IX. 1958 r.), na której wysunięto końcowe wnioski.

Konferencja przyjęła za słuszne postulaty referatu E h w a l d a o współzależności szaty roślinnej z glebą oraz uznała za szczególnie cenne referaty, dotyczące klasyfikacji i zdjęć glebowych w różnych skalach, wygłaszane przez: M u s i e r o w i c z a (Polska), K o s c h a (NRD), K o j n o w a (Bułgaria), B a j r a k t a r i (Albania).

Konferencja oceniła pozytywnie wkład, jaki wniósł referat F r a n c e s o n a (ZSRR) do poznania żyzności gleb oraz referat A r a n y (Węgry) o glebach słonych.

Konferencja aprobowała genetyczną klasyfikację gleb do mapy Europy w podziałce 1 : 2 500 000, przedstawioną przez I. W. T i u r i n a (ZSRR). Klasyfikacja ta ma stanowić podstawowy szkielet do sporządzania w poszczególnych krajach map glebowych, które posłużą do zestawienia mapy gleb Europy. W związku z tym uznano za konieczne zorganizować

wanie konferencji roboczych sąsiadujących krajów dla uzgodnienia poglądów i ustalenia zasięgów gleb graniczących.

Z uwagi na to, że odbyty zjazd w Rumunii dotyczył przede wszystkim zagadnień genetycznych, zalecono zorganizowanie konferencji międzynarodowej dla omówienia klasyfikacji gleb pod kątem widzenia potrzeb gospodarki rolnej i leśnej. Na konferencji takiej należałoby ustalić niezbędne do wprowadzenia przy zdjęciach gleboznawczych elementy obrazujące żyzność i przydatność użytkową gleby.

Konferencja podkreśliła w zakończeniu duże osiągnięcia gleboznawcze w Rumunii w dziedzinie badania gleb dla celów rolniczych.

Konferencja wyraziła również pogląd o potrzebie stworzenia Centralnego Instytutu Gleboznawczego w Rumunii oraz zorganizowania Rumuńskiego Towarzystwa Gleboznawczego i uruchomienia specjalnego czasopisma.

Na zakończenie tego krótkiego sprawozdania miło mi jest podkreślić doskonałą organizację całego zjazdu, jak również ciekawej i ogromnie pouczającej naukowej wycieczki gleboznawczej oraz wysoki poziom licznej naukowej kadry gleboznawców (gleboznawcy pracujący na wyższych uczelniach, w Akademii Nauk, w Instytucie Geologicznym oraz w służbie gleboznawczej Ministerstwa Rolnictwa).

Niezwykła gościnność, serdeczność i koleżeńska troskliwość gleboznawców Rumunii towarzyszyła nam nieodłącznie przez cały czas trwania konferencji.

Na podkreślenie zasługuje duże zainteresowanie Zjazdem Gleboznawczym, okazane przez Rumuńską Akademię Nauk, Ministra Rolnictwa i Leśnictwa oraz Partię.